

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Kuczyński

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z protestu wyborczego B. W.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego,
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 czerwca 2014 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

B. W. wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r., formułując w nim zarzut nieważności wyborów do Parlamentu Europejskiego. Wskazał, że ze względu na wcześniejszą nieważność wyboru Prezydenta RP, dokonanego w dniu 8 października 2000 r., nie są prawnie skuteczne akty i czynności podjęte po dniu 23 grudnia 2000 r., czyli po dacie złożenia przysięgi prezydenckiej. Wnoszący protest podniósł także, iż wybory do Parlamentu Europejskiego zostały przeprowadzone „w czasie stanu bezskuteczności zawieszanej traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej” oraz, że

„nie ma także daty pierwszej czynności wyborczej, do wydania postanowienia o zarządzeniu danych wyborów”.

Państwowa Komisja Wyborcza, odpowiadając na wezwanie Sądu, przedstawiła stanowisko w przedmiocie zarzutów protestu i wniosła o pozostawienie protestu bez dalszego biegu na podstawie art. 243 1 w związku z art. 82 § 1 i w związku z art. 336 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112, ze zm.).

Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 14 akapitem 2. Traktatu o Unii Europejskiej (w wersji uwzględniającej zmiany wprowadzone Traktatem z Lizbony: Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30 ze zm.) w skład Parlamentu Europejskiego wchodzi przedstawiciele obywateli Unii. Ich liczba nie przekracza siedmiuset pięćdziesięciu, nie licząc przewodniczącego. Reprezentacja obywateli ma charakter degresywnie proporcjonalny, z minimalnym progiem sześciu członków na Państwo Członkowskie. Żadnemu Państwu Członkowskiemu nie można przyznać więcej niż dziewięćdziesiąt sześć miejsc. Rada Europejska przyjmuje jednomyślnie, z inicjatywy Parlamentu Europejskiego i po uzyskaniu jego zgody, decyzję określającą skład Parlamentu Europejskiego, z poszanowaniem zasad, o których mowa w akapicie pierwszym. Członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani na pięcioletnią kadencję w powszechnych wyborach bezpośrednich, w głosowaniu wolnym i tajnym.

Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 12 września 2006 r., w sprawie C-145/04 (Królestwo Hiszpanii v. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej - ZOTSiS 2006/8-1-7917) zajął stanowisko, że na obecnym etapie rozwoju prawa wspólnotowego określenie osób, którym przysługuje prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, należy do kompetencji każdego państwa członkowskiego, pod warunkiem, że nie narusza ono prawa wspólnotowego.

Sąd Najwyższy uznał, że zasada ta znajduje zastosowanie również po wejściu w życie Traktatu Lizbońskiego, co implikowało subsumpcję zarzutów protestu wyborczego pod unormowania Kodeksu wyborczego. Zgodnie z art. 328 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm.) wybory do Parlamentu Europejskiego są powszechne, równe, bezpośrednie i proporcjonalne oraz odbywają się w głosowaniu tajnym. Stosownie do art. 338 tego kodeksu w związku z art. 241 § 1 i 3 - protest przeciwko ważności wyborów wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, a wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Relevantny jest także art. 82. § 1 Kodeksu wyborczego, w myśl którego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Zgodnie z § 2 tego artykułu protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania; § 3 stanowi natomiast, że protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że wnoszący protest wyborczy powinien zgodnie z wymogami wyżej przedstawionych przepisów Kodeksu wyborczego sformułować w nim zarzuty dotyczące jego naruszenia, albo

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom - mające wpływ na wynik wyborów, jak też przedstawić lub wskazać dowody uzasadniające te zarzuty.

Skarżący nie przedstawił w swoim proteście takich zarzutów.

Sąd Najwyższy nadaje dalszy bieg wniesionemu protestowi wyborczemu jedynie wówczas, gdy ten spełnia wymogi art. 241 § 3 w zw. z art. 82 § 1 Kodeksu, zaś protest wniesiony przez B. W. wymogów tych nie spełnia.

Jak już wyżej zaznaczono w Polsce regulacje prawne dotyczące wyłaniania składu Parlamentu Europejskiego zawarte są w Kodeksie wyborczym, który zgodnie z procedurą ustawodawczą został podpisany przez ważnie wybranego Prezydenta. W uchwale z dnia 6 listopada 2000 r., III SW 87/00 Sąd Najwyższy stwierdził bowiem ważność wyboru Aleksandra Kwaśniewskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dokonanego dnia 8 października 2000 r. Państwowa Komisja Wyborcza również słusznie podniosła, że Sąd Najwyższy stwierdził ważność wyboru każdego z Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej wskazanych w proteście i każdy z tych Prezydentów złożył przysięgę wobec Zgromadzenia Narodowego, co zgodnie z art. 130 Konstytucji RP warunkuje objęcie urzędu.

Ponadto protest nie formułuje zarzutów z art. 82 § 1 Kodeksu dotyczących np. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Protest nie spełnia zatem wymogów formalnych.

Stosownie do art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego, Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, że niespełniający warunków określonych w art. 241 protest należy pozostawić bez dalszego biegu.